

REYNAERTKRONIEK 2008

RIK VAN DAELE

01 01 08

Om zijn twintigste verjaardag te vieren stapte de vzw Reynaertgenootschap het nieuwe jaar 2008 in met de volledig vernieuwde website www.reynaertgenootschap.be. De webstek is bijzonder omdat hij naast de Middelnederlandse tekst uit het Comburgse handschrift, ook een moderne Nederlandse (van Walter Verniers), Italiaanse (van Sofie Moeyaert) en Franse (van Paul van Keymeulen) vertaling van de *Reynaert* bevat. De website heeft ook een nieuwe rubriek, *Reynaert door derden*, waarin teksten die aan de redactie worden aangeboden, maar niet in het nieuwe jaarboek kunnen worden geplaatst, voor alle liefhebbers ter beschikking zijn (impressies, verhalen, essays, vertalingen, besprekingen, artikels, 'work in progress' enzovoort).

04 02 08

Peter Holvoet-Hanssen, begenadigd tovenaardichter en vossenpoëet (in zowat al zijn bundels komt de rode schurk voor) werd laureaat van de Vlaamse CultuurPrijzen. Om het huiselijke feest nog groter te maken werd enkele dagen na deze bekroning bekend dat zijn echtgenote, de jeugdacteur Noëlla Elpers, was genomineerd voor de prestigieuze Gouden Uil-prijs, categorie Jeugdliteratuur, met haar boek *Dolores*. Begin maart verscheen *Navagio*, Holvoet-Hanssens vijfde bundel. Op pagina 39 staat in de afdeling 'Naar het wrakhoutschip' het gedicht *De rode vos*. In de aantekeningen op p. 59 e.v. wordt over dit gedicht gesteld: 'voor het laatste nr. in druk van *Tiecelijn* (september 2007, jg. 20).' Ook de Vlaamse jeugdboekenillustrator Klaas Verplancke werd in februari 2008 onderscheiden. Hij werd onder andere geselecteerd voor de Illustrators Exhibition op de boekenbeurs van Bologna. Nadien reisde zijn tentoonstelling naar Tokyo en Seoul.

16 02 08

In het gemeentehuis van Stekene woonden 65 aanwezigen de zestiende Herman Heyse-lezing bij. Cyriel Buysse-biograaf Joris van Parys hield de lezing *Neuzen in de boeken van Buysse. Een kleine geurenstudie*. Het werd een knappe bloemlezing van impressionistische en sensitivistische passages uit het oeuvre van de vooral als naturalist bekende auteur. Voordrachtskunstenares Pat Mechele las fragmenten voor uit *Het leven van Rozeke Van Dalen*, *Het Ezelken* en *Het recht van de sterkste* en Marcel Ryssen vervolgde met de lectuur van Buysse's boekbespreking uit 1911 van de Reynaerteditie van Stijn Streuvels (1910).

17 02 08

Kunstenaar Firmin de Vos (° 21 december 1925) overleed op 82-jarige leeftijd. Hij was ontwerper van de Reynaertreuzen van Lochristi en van de Reynaertbeelden in Lochristi en (zijn woonplaats) Destelbergen. Hij was 'om zijn Reynaerdieën speels aanvaard in de Orde van de Vossenstaart'. Firmin de Vos was een zachtzinnige en genereuze man die tijdloze Reynaertbeelden schiep.

21 02 08

Noël Slangen, communicatieadviseur en spindoctor van Open vld, koos *Reinaert de Vos... gerapt!* van Charlie May als onderdeel van zijn verschijning in het crossmediale vrt-cultuurproject LUX. Het stoorde Slangen dat de Reynaerttekst voortdurend misbruikt wordt vanwege de perceptie als ludieke schelm en dat de tekst in sommige scholen jarenlang als saaie stof door de strot van humaniorastudenten werd gejaagd. De Reinaertrap van muziektheater Zuvuya maakt de oude tekst volgens Slangen toegankelijk. (En gelijk heeft hij!) Slangen was bovendien ontzettend jaloers op May's bewerking, want zo'n werkstuk had hij ooit nog eens zelf willen afleveren.

29 03 08

Toneelgezelschap Excelsior uit Eeklo vierde de tiende verjaardag van ‘cultuurfactorij’ de Koperen Leeuw met een opvoering van de nog steeds populaire bewerking *Reynaert de Vos* van Paul de Mont. De tekst werd bewerkt door Jan Bonne. Er waren voorstellingen op 29 maart, 4, 5, 11, 12, 18 en 19 april.

12 05 08

Op pinkstermaandagavond kwam in kasteel Wissekerke te Bazel de 35-jarige Orde van de Vossenstaart samen. Twee verdienstelijke Reynaerdianen werden ‘Om hun Reynaerdieën speels aanvaard in de Orde van de Vossenstaart’. Klaas Verplancke (Zwevegem, 1964) kreeg de begeerde vossenstaart voor zijn prachtige tekeningen die hij voor *Reynaert de Vos* (Manteau 2007) van Henri van Daele maakte. Kalligrafe Joke van den Brandt sprak de laudatio uit. Hans Rijns (Den Haag, 1946), de tweede laureaat, zag in 2007 zijn levenswerk verschijnen: een synoptisch-diplomatische editie van alle tradities van de gedrukte Reynaerden tussen 1479 en 1700.

26 05 08

Op pinkstermaandag 26 mei van het Expojaar 1958 werd in Sint-Niklaas als eerste uiting van het prille streektoerisme een mooi Reynaertbeeld van Albert Poels aan de stad Sint-Niklaas geschonken door de Vlaamse Automobilistenbond. Het beeld vormde de bekroning van een monumentale Reynaertbank in het stadspark. Om de vijftigste verjaardag van de bank en het beeld te vieren, werden meer dan 120 foto’s (beschreven door Rik van Daele) over het inrijden van de Reynaertroutes van 1955 en 1991 en over de inwijding van het beeld in 1958 op www.beeldbankwaasland.be geplaatst.

18 10 08

De vzw Reynaertgenootschap en *Tiecelijn* vierden hun twintigste verjaardag in de Broederschool te Sint-Niklaas. In deze art-decoparel, waar menig

Orde van de vossenstaart op 26 mei 2008: de nieuwe vossenridders Klaas Verplancke en Hans Rijns. Foto Marc Hoofman.

18 oktober 2008. Charlie May presenteert n.a.v. 20 jaar *Tiecelijn* zijn boek.
Foto Luc Verstraeten.

Reynaerdoefiel les gaf of school liep, werden drie Reynaertpublicaties in primeur voor Vlaanderen voorgesteld. Uitgeverij Holland en NV Denis leverden hun bijdrage aan de viering door de feestelijke presentatie van Charlie May's *Reynaert de Vos... gerapt*. De eerste exemplaren gingen naar Belgisch minister van Staat en burgemeester van de stad Sint-Niklaas Freddy Willockx, én naar Charlie May. Federaal volksvertegenwoordiger Lieve van Daele nam het eerste exemplaar van het eerste Tiecelijnjaarboek in ontvangst en Vlaams volksvertegenwoordiger Jos de Meyer kreeg het eerste exemplaar van Karel Eykmans nieuwe Reynaerthertaling. Peter Holvoet-Hanssen las zijn vossengedichten voor en Jozef Janssens hield een boeiende lezing over het Reynaertonderzoek van het laatste decennium. De lokale toets kwam van Marcella Piessens, die een Reynaertfabel van Jef Burm vertolkte, en van Roger van Huffel, die een lied van Anton van Wilderode op muziek had getoonzet. Na de feestelijke maaltijd las Marcel Ryssen voor uit Boons *De kapellekensbaan* en Karel Eykman declameerde de Bruunpassage. Als orgelpunt werd de volledige Reinaert-rap van Charlie May opgevoerd.

24 10 08

Jacky Tummers speelde in de bibliotheek van Destelbergen een Reynaert-monoloog van circa anderhalf uur.

05 11 08

Het Reynaertverhaal is één van de belangrijkste 'erfgoedtroeven' van het Waasland (en de Nederlanden). Omdat ze ervan overtuigd is dat het verhaal de nodige potentie heeft om ook jongeren aan te spreken, besliste de Erfgoedcel Waasland om samen met het Reynaertgenootschap in 2008 een project over de sluwe vos op te starten. Vanwege de kruisbestuiving tussen culturen en de diversiteit van het Waasland kozen de initiatiefnemers ervoor het project open te trekken naar gelijkaardige schelmenverhalen uit de hele wereld. De personages zijn listig, sluw en vindingrijk, 'tricky' dus. In de proeffase van het project (schooljaar 2008-2009) werd samengewerkt met vijf Wase scholen uit Sint-Niklaas, Stekene en Temse. Met deze scholen werden een blog en een interactieve website opgezet over het Reynaertverhaal en andere listfiguren/schelmenverhalen zoals Nasreddin Hodja (Turkije e.a.) en Anansi de Spin (Ghana, Suriname, Antillen e.a.). Patrick de Rynck, freelance redacteur en

publicist, zorgde voor de begeleiding en de inhoudelijke input van het project. Op 5 november ging www.trickyreynaertenco.be met informatie over de tricksterfiguren online.

08 11 08

In het Zeeuws-Vlaamse Hulst, de voorzitter van het Intergemeentelijk Project Het Land van Reynaert 2009, exposeerden van 8 tot 30 november zeven kunstenaars hun Reynaertwerk in Post Art. De officiële opening van *Reynaert de Vos* werd verricht door burgemeester Jan Frans Mulder. Pascale Bosmans, Linda Schot, Mieke van Zundert, Antonio Plettenberg, Gerard van den Bergh, Ernest van Huffel en Sabine de Moor stelden schilderijen, glas in lood, keramiek, grafiek, zandsculpturen en keramiek tentoon. Reynaert was de rode draad. In een apart zaaltje waren prachtige Reynaerdiana uit de collectie van Wim Gielen te zien. Daarbij waren een bijzonder verrassende (onbekende, op slechts 20 exemplaren afgedrukte) grafiekreeks van Guido De Graeve (in deze bundel gereproduceerd) en werk van Bernard Wierink en Wilhelm von Kaulbach te zien. Andere initiatieven die in Hulst plaatsvonden naar aanleiding van het voorzitterschap waren een vertelling van Marcel Ryssen (26 september), een Reynaertopenluchtvoorstelling van het gezelschap Applaus en Rozen uit Zoetermeer (27 september), de poppentheatervoorstelling *Reintje de Vos* van Frans Hakkemars (6-8 oktober) en Charlie May's *Reinaert de Vos... gerapt* (23 oktober) Het gemeentebestuur zorgde tevens voor een mooi aanbod van Reynaertboeken in de bibliotheek en bezorgde de basisscholen het boek *RotVos!* van Frank Pollet.

21 11 08

In het kader van de Week van de Smaak vertelde Rik van Daele het Reynaert-verhaal in de feeëriek omgeving van kasteel Wissekerke te Bazel. Hij concentreerde zich in zijn vertelling *Uit het kookboek van Reynaert de Vos* ('*Hi sauder hu saeuse maken toe*') op eten en drinken en analyseerde zo het kookboek van Reynaert de vos. Hij stelde zich de vraag of de vos eerder een voorstander was van quick food of van slow food. De conclusie was: helaas is niets in het verhaal wat het schijnt te zijn; het is eten of gegeten worden...